

L'APUNT

Jaume Argerich
jaume.argerich@iese.net

Parlar per parlar

El debat del Parlament sobre com sortir de la crisi va comptar amb dos discursos i cap solució. Es diu que en política, quan no es vol fer res, es crea una comissió. A Catalunya també creem pactes nacionals, acords estratègics o debats al Parlament.

El president Montilla va defensar la política econòmica del govern, va donar un missatge d'optimisme i va anunciar algunes mesures. Artur Mas va proposar acords en cinc punts: morositat, crèdit, contenció, moderació fiscal i grans reformes. Dos discursos diferents, però ¿n'hi ha cap que representi una solució fiable o coherent per a la crisi econòmica?

El discurs del govern no és creïble. Ara no toca imaginar més brots verds, ara toca sembrar. Tampoc pot ser que es digui que el govern ho fa tot bé, quan tenim l'atur pels núvols, la pitjor crisi en 30 anys i les finances de la Generalitat fregant el col·lapse. Si el primer pas per fer les coses bé és reconèixer l'error, el govern encara no ha arribat a la casella de sortida. Un cop s'hi arriba, convindrà invertir un cert temps a explicar la política econòmica que es diu seguir, ja que els mateixos consellers admeten no tenir clar el projecte. Pel que fa a les mesures anunciades, pateixen de falta de concreció i de desorientació, com és dedicar fons ara a la política d'habitatge. La millor política d'habitatge ara mateix és forçar les caixes en què es té regulació perquè deixin anar les carteres immobiliàries que mantenen.

Pel que fa a l'alternativa d'Artur Mas, les mesures proposades són poc aplicables, tot i ser més concretes. La Generalitat actualment no pot escurçar pagaments a proveïdors i això el cap de l'oposició ho ha de saber: Si no ho sap, tindrà una sorpresa desagradable si mai arriba al govern. Igualment, queda clar que la pujada de l'IVA és una mala mesura, però oposar-s'hi sense un pla B per equilibrar els comptes públics es caure en la cultura del no que tant critica el president Pujol. Com diu la gent gran: "Tot això està molt bé, però qui ho pagarà?"

El baix to d'ambdós discursos revela una falta de matèria grisa preocupant en els dos equips econòmics que tenen al darrere. En l'àmbit polític també hi ha poca sensibilitat. Imaginin Mas o Montilla davant d'un aturat explicant-li que la solució és fer un acord estratègic o que tot és culpa del tripartit. No ha d'estranyar que amb debats com el d'ahir augmenti la desafecció cap als polítics. El contrast entre la gravetat de la qüestió i els bi-

zantinismes que es debaten posa en evidència la classe política catalana.

No és cap secret que la Generalitat té molt limitades les seves opcions. Té capada la facultat legislativa i no té liquidat per a grans intervencions. Tot i això, sí que hi ha coses que pot fer i, en les que no té competències, pot proposar. Al cap i a la fi, el president de la Generalitat no és un qualsevol i, si formula una recepta contra la crisi, hauria de tenir autoritat moral i política perquè l'escollin a Madrid o on sigui.

Una recepta creïble ha de contenir almenys els punts següents. Primer, defensa a ultrança del model econòmic català, no basat ni en totxos, derivats financers, funcionaris o tarifes regulades. Segon, una reestructuració de la Generalitat com a exemple de discipli-

La cartera en què el president Montilla guardava el seu discurs d'ahir al Parlament ■ CRISTINA CALDERER

na fiscal, abans que el rise Espanya s'assimili al de Grècia. Tercer, una exigència de resultat sobre la intervenció pública: els diners només aniran a qui en pugui crear més, no a la subvenció permanent. Quart, concert econòmic per desconnectar-nos de l'enfonsament del model econòmic espanyol, que amenaça d'arrossegar-nos. Cinquè, reforma del mercat de treball, no per retallar, sinó per reduir la dualitat entre els que tenen feina fixa i els que no, aturats o temporals.

Aquest és l'autèntic acord estratègic. No és popular ni fàcil d'implementar, però, si no en saben, almenys que no ens facin perdre el temps. Si es tracta de parlar per parlar, el programa de la SER que portava aquest nom era, almenys, entretingut. ■

L'APUNT

José García Montalvo
Catedràtic d'economia de la UPF

Semblances raonables, diferències evidents

Sembla que ha començat la temporada dels debats parlamentaris sobre la crisi. La setmana passada el debat va ser al Congrés de Diputats. Dimarts al Parlament de la comunitat de Madrid. Ahir li tocava el torn al Parlament de Catalunya. Aquests debats tenen alguns elements comuns, però també diferències evidents. La primera semblança raonable és la insistència del partit governant a explicar una altra vegada totes les mesures que ja s'han pres i, per descomptat, a assegurar que la crisi ja ha tocat fons i que *Yes, we can* tots junts. L'oposició, per la seva banda, exigeix més auto crítica. Aquesta també va ser la tònica del debat d'ahir. El problema és que destinar interminables minuts a detallar tots els "acords nacionals" i mesures

Tercera semblança: el "divideix i venceràs". Però aquí també hi va haver diferències evidents. Davant la ridícula crida de Rajoy als diputats del PSOE a abandonar el seu cap, Artur Mas va ser molt més subtil en les seves al·lusions a les diferències del conseller Castells amb el govern de Madrid respecte a la pujada de l'IVA. Com també en condicionar el seu suport al fet que el PSC defensés a Madrid els acords que prenguin els partits catalans. La postura d'Artur Mas va ser sempre més moderada i constructiva que la mostrada pel cap de l'oposició al Parlament espanyol. També el president Montilla va tenir un discurs més pràctic i amb menys frases solemnes que Rodríguez Zapatero.

Respecte a les propostes econòmiques que es van sentir ahir al Parlament de Catalunya, hi va haver poques novetats i

menys concreció. Algunes de les mesures que proposava Artur Mas, com la suspensió de l'augment de l'IVA o les reformes estructurals, estan fora de les competències de la Generalitat. Només tenen sentit en la mesura que existeixi una postura comuna dels partits catalans que pugui ser defensada al Parlament espanyol, o un acord de CIU i el PSOE. Les propostes per augmentar el crèdit a les empreses no semblen ser efectives. Ja s'han provat moltes coses i no funcionen. Recordem els problemes que tenen els compradors d'habitatge de protecció oficial per obtenir crèdits malgrat els acords de la Generalitat amb entitats financeres catalanes. Però hi ha una mesura que també va ser esmentada ahir, encara que fos breument, i que la Generalitat podria posar en pràctica ràpidament: rebaixar els terminis de pagament als proveïdors de l'administració. Aquesta mesura seria tan efectiva com facilitar el crèdit a les empreses. No té sentit anar endarrerint cada vegada més els pagaments, ja que no hi ha perspectives que els ingressos tributaris es recuperin d'aquí uns mesos. Com que en algun moment caldrà pagar aquests deutes, per què no fer-ho com més aviat millor?

Una altra mesura que es va proposar en diverses versions en el debat d'ahir és la reforma de l'administració pública. En aquest aspecte la Generalitat també podria fer moltes coses. El president Montilla es va mostrar partidari de mantenir els estímuls fiscals per incentivar la demanda interna i va destacar la impossibilitat aritmètica de mantenir la despesa i abaixar els impostos, en clara referència a les propostes d'Artur Mas. Però aquests dos objectius no haurien de ser incompatibles. Es podrien aconseguir enormes guanys de productivitat en el sector públic que farien que aquesta equació quadrés. Només falta proposar-s'ho. ■

que s'han pres genera una sensació ambivalent en l'espectador: si s'han fet tantes coses, com és que encara estem en crisi? Després de tant "pacte nacional" aparentment poc efectiu, per què volem un altre pacte? Tampoc sembla convenient fer el discurs del "ja hem tocat fons" per després acabar reconeixent, com va fer ahir el president Montilla, que Alemanya ha tornat a parar-se.

Segona semblança: cridar la resta de partits a discutir el pacte en una comissió especialment creada per a aquest objectiu (la comissió negociadora del govern central) o el consell de l'acord estratègic (en el cas del govern de la Generalitat). En tots dos casos s'intenta evitar la llum i els taquígrafs del Parlament per poder culpar l'adversari de falta de voluntat si no s'aconsegueix cap acord.